

Polazeći od potrebe učešća svih društvenih snaga u procesu integracije Crne Gore u sistem vrijednosti i standarda Evropske unije,

Uvjereni u potrebu intenzivnijeg razvoja demokratije, vladavine prava i civilnog društva,

Vjerujući da nevladine organizacije i mediji moraju prepoznati novi prostor za svoje intenzivnije djelovanje i uključenje u procese demokratizacije,

Ohrabreni činjenicom da konačno rješenje pitanja državnog statusa Crne Gore otvara širi prostor javnog dijaloga i djelovanja o pitanjima demokratije, ekonomije, socijalne politike i drugim životnim pitanjima i temama,

Smatrajući da je naša obaveza da kontinuirano ukazujemo na važna društvena pitanja i probleme, nudimo odgovore i alternative i utičemo na one koji imaju formalnu moć i legitimitet da izvedu društvene promjene,

Upućujemo

INICIJATIVU

Predstavnicima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, političkim partijama, Univerzitetu Crne Gore, sindikatima, medijima i drugim organizacijama civilnog društva, poslovnom sektoru i ukupnoj javnosti Crne Gore

da preduzmu odgovarajuće mjere i aktivnosti u sljedećim oblastima:

Država i Ustav RCG

- Pozivamo sve političke partije i društvene subjekte da javno, ali i u svojim programima i političkim platformama u potpunosti priznaju legalitet i legitimitet rezultata referenduma koji je održan o državno-pravnom statusu Republike Crne Gore,
- Pozivamo Vladu RCG i Skupštinu RCG da u cjelosti i efikasno ispunjavaju preporuke Evropske komisije i iskažu punu posvećenost procesu evropskih integracija Crne Gore,
- Pozivamo Predsjednike Skupštine RCG i Vlade RCG da proces izrade novog Ustava RCG otvore za adekvatno učešće političkih partija, Univerziteta Crne Gore i organizacija civilnog društva,
- Polazeći od činjenice da su postojeće sektorske strategije ograničene na postizanje pojedinačnih ciljeva i da nijesu međusobno usklađene, pozivamo Vladu RCG da hitno pristupi izradi sveobuhvatnog Nacionalnog plana razvoja (NPR) koji bi predstavljao integrisanu viziju Crne Gore i počivao na imperativu da ekonomske reforme moraju biti praćene napretkom u demokratiji, ukupnim društvenim razvojem i smanjenjem

socijalnih tenzija. Posebno ističemo neophodnost da se kroz NPR dugoročno reguliše pitanje održivog razvoja i očuvanja dva najvrijednija resursa Crne Gore – prostora i ljudi. Pozivamo Vladu RCG da proces izrade NPR otvori za učešće kako civilnog, tako i poslovnog sektora.

Demokratija i vladavina prava

- Pozivamo političke partije da revidiraju svoje programe u skladu sa realnim društvenim i ekonomskim problemima, da ponude modalitete za rješavanje tih problema i da daju svoj doprinos kreiranju širokog društvenog konsensusa vezanog za ukupni razvoj Crne Gore i za njen put ka evropskim integracijama,
- Pozivamo sve političke partije da bez rezervi priznaju važnost uloge koju nevladine organizacije u Crnoj Gori igraju u promociji demokratije, kulture ljudskih i manjinskih prava,
- Pozivamo Univerzitet Crne Gore, studente i studentske organizacije i grupe da u punoj mjeri otvore Univerzitet Crne Gore za intelektualnu debatu o svim društvenim temama i pitanjima,
- Pozivamo Skupštinu RCG i Vladu RCG da omoguće sve potrebne organizacijske, tehničke i finansijske uslove za nesmetan, nezavisan, odgovoran i funkcionalno-djelotvoran rad Savjeta za građansku kontrolu policije,
- Pozivamo političke partije, Vladu RCG i Skupštinu RCG i vjerske zajednice da u dobroj volji pristupe postizanju konsenzusa o novom Zakonu o vjerskim zajednicama koji bi uredio pravni status svih vjerskih zajednica, pravnu sigurnost imovine i punu slobodu vjeroispovijesti,
- Pozivamo Vladu RCG i Skupštinu RCG da pripremi odnosno usvoji Zakon o transparentnosti i spriječavanju medijske koncentracije u oblasti štampanih i elektronskih medija,
- Pozivamo na hitne izmjene Zakona o javnim radio difuznim servisima „Radio Crne Gore” i „Televizija Crne Gore“ kako bi se što prije obezbijedile snažnije garancije nezavisnosti Savjeta RTCG i istinska reprezentacija najšire crnogorske javnosti,
- Pozivamo javni servis RTCG da kroz redovne emisije otvorene za najširi krug političkih, društvenih i akademskih subjekata podstakne intelektualnu raspravu o najvažnijim političkim, ekonomskim, socijalnim i drugim pitanjima,
- Pozivamo privatne medije da snažnije, posebno kroz istraživačko novinarstvo, doprinesu borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala i punoj odgovornosti nosilaca javnih funkcija.

Ljudska i manjinska prava

- Pozivamo Vladu RCG i druge organe da u punoj mjeri primijene međunarodne i domaće standarde u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava, unaprijede učešće manjinskih naroda u javnim poslovima, kao i da doprinesu izgradnji održive i opšteprihvaćene vizije multikulturalnosti Crne Gore i time doprinesu pozitivnoj interakciji etničkih grupa u Crnoj Gori,

- Pozivamo Vladu RCG da se intenzivnije posveti uključenju osoba sa invaliditetom u crnogorsko društvo, posebno da finansijski podstakne i podrži obrazovanje i zapošljavanje ove marginalizovane grupe, kao i da zakonski i finansijski podstakne i podrži prilagođavanje fizičke sredine potrebama ove populacije shodno evropskim standardima,
- Pozivamo Vladu RCG da se intenzivnije posveti uključivanju Roma u crnogorsko društvo, posebno da finansijski podstakne i podrži obrazovanje i zapošljavanje ove etničke grupe,
- Pozivamo sve društvene aktere da pristupe procesu suočavanja sa prošlošću, a nadležne pravosudne organe da efikasno sprovedu i okončaju postupke u slučajevima deportacije građana BiH 1992. godine, Štrbaca i Bukovice,
- Pozivamo Vladu RCG da se intenzivnije posveti rješenju problema i obezbijedenju prava izbjeglicama i raseljenim licima u skladu sa međunarodnim standardima.

Dobra uprava

- Pozivamo Vladu RCG i Skupštinu RCG da otvore proces izrade nacionalnog budžeta za organizacije civilnog društva i omoguće da te informacije budu dostupne i razumljive građanima,
- Pozivamo pravosudne organe i Ministarstvo pravde RCG da dosljedno i efikasno primijene Zakon o sudovima, a posebno u dijelu koji se odnosi na slučajne dodjele predmeta, funkcionisanje Administrativnog ureda, odgovornost predsjednika sudova i pravo nadzora Ministarstva pravde nad radom sudova,
- Pozivamo Vladu RCG da u punoj mjeri pristupi realizaciji Akcionog plana programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, te da najhitnije usvoji odnosno primijeni unaprijedene tekstove Zakona o javnim nabavkama, Zakona o konfliktu interesa i Zakona o finansiranju političkih partija, i utiče na donošenje Zakona o državnoj izbornoj komisiji,
- Pozivamo Vladu RCG da pristupi temeljnim reformama Agencije za nacionalnu bezbjednost (ANB-a), a Skupštinu RCG da u punoj mjeri iskoristi svoja prava nadzora nad radom ANB-a, kao i da pripreme i usvoje Zakon o pristupu dosijeima koji se vode kod ANB-a,
- Pozivamo Vladu RCG i Skupštinu RCG da pripremi odnosno usvoji Zakon o zaštiti ličnih podataka i Zakon o državnoj tajni radi efikasnije primjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama,
- Pozivamo Vladu RCG i lokalne samouprave da pristupe postizanju konsenzusa o narednim koracima u suštinskoj i održivoj decentralizaciji nadležnosti,
- Pozivamo Vladu RCG da pristupi ispunjavanju obaveza iz dokumenta o osnovama saradnje sa nevladinim organizacijama, da imenuje koordinate za saradnju sa NVO na nivou Vlade RCG i organa državne uprave, da pripremi i usvoji Strategiju odnosa sa NVO.

Održivi razvoj i socijalna kohezija

- Pozivamo Vladu RCG i lokalne samouprave da se u punoj mjeri i kroz aktivnu socijalnu politiku posvete borbi protiv siromaštva i socijalnom uključivanju

najugroženijih grupa, a u skladu sa preuzetim obavezama iz Strategije za razvoj i smanjenje siromaštva, kao i da rade na ravnomjernijem regionalnom razvoju Crne Gore,

- Pozivamo Vladu RCG i lokalne samouprave da sa punom pažnjom i u najboljem interesu države Crne Gore i njenih građana zaštite prirodne resurse, kao i da u punoj mjeri realizuju principe održivog razvoja i da uvedu nove odnosno rigoroznije kontrolišu primjenu postojećih ekoloških standarda,
- Pozivamo Vladu RCG i sindikate da pristupe izradi Zakona o sindikatima koji će doprinijeti stvarnoj pluralizaciji i boljim efektima sindikalnog organizovanja,
- Pozivamo na donošenje Zakona o transparentnosti privatizacije kojim bi se obavezalo na potpunu transparentnost svih privatizacionih ugovora, vlasništva kompanija koje učestvuju u privatizacijama, kao i onemogućilo učešće nepoznatih kompanija u privatizacijama crnogorskih preduzeća,
- Pozivamo privredna preduzeća i preduzetnike da u punoj mjeri pristupe realizaciji koncepta društvene odgovornosti preduzeća kroz snažnija davanja u humanitarne i razvojne svrhe, kvalitetniji i odgovorniji odnos prema zapošljenima, životnoj sredini i zajednici u kojoj djeluju.

Sa svoje strane, potpisnici ove Inicijative se obavezuju da će angažovati sve svoje ljudske i intelektualne resurse da daju puni doprinos ostvarenju navedenih ciljeva, kako kroz saradnju sa pomenutim akterima, tako i kroz monitoring postignutih rezultata i preporuke za njihovo unapređenje.

Stevo Muk, Izvršni direktor
Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO)

Daliborka Uljarević, Izvršna direktorka
Centar za građansko obrazovanje (CGO)

Momčilo Radulović, Generalni sekretar
Evropski pokret u Crnoj Gori (EPuCG)

Djuro Stojanović, Predsjednik Upravnog odbora
Centar za monitoring (CEMI)

Srđan Darmanović, Predsjednik
Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM)

Aleksandar Saša Zeković, Izvršni direktor
Fondacija za stipendiranje Roma (FSR)

Ivana Vojvodić, Predsjednica Upravnog odbora
Omladinski kulturni centar Juventas

Šerbo Rastoder, Glavni i odgovorni urednik
Almanah, udruženje i časopis za izučavanje, prezentaciju i zaštitu kulturno-
istorijske baštine Bošnjaka/Muslimana Crne Gore

Biljana Zeković, Izvršna direktorka
SOS telefoni

Vlado Dedović, Predsjednik
Evropsko udruženje studenata prava u Crnoj Gori (ELSA)

Ruždija Strujić, Predsjednik Upravnog odbora
Bonum

Darko Pajović, Izvršni direktor
Green Home

Dragan Stojović, Generalni sekretar
Udruženje politikologa Crne Gore

Fadil Mučić, Izvršni direktor
Savez slijepih Crne Gore

Zoran Rajković, Izvršni direktor
Udruženje paraplegičara Crne Gore

Avdul Kurpejović, Predsjednik
Matica Muslimanska

Sanja Elezović, Izvršna direktorka
Fondacija Institut otvoreno društvo, Predstavništvo Crna Gora (FOSI ROM)

Mladen Perazić, Direktor
Institut za evropske studije

Milijan Mijović, Predsjednik
Omladinski centar Herceg Novi

Miluša Žugić, Predsjednica
Udruženje za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju – Nikšić

Emin Adžović, Projekt menadžer
Asocijacija »Staro Tuze« - Tuzi